

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Posamezna št. 6 vin.

„Jutro“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — zjutraj. Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Glavno uredništvo in uprava je v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi, št. 20, kamor naj se naslovijo vse denarne pošiljke in dopisi. — Za Ljubljano in okolico je uredništvo in uprava v hotelu „Malič“ v Ljubljani. — Po pošti sprejemano stane „Jutro“ mesečno K 1.50, četrletno K 4.50, celoletno K 18.— za inozemstvo celoletno K 28.—. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Oglasi: 1 mm. visokosti četverstolpne vrste 6 vinarjev, pri večkratnem oglaševanju primeren popust. Mali oglasi: 5 vinarjev za besedo. — Za odgovor je priložiti znamko.

Po dveh letih.

Od novega leta sem že „Jutro“ v administrativnem oziru sicer nov list, ali v redakcijskem, s dejnem, oziru je ono nepremenjeno, v tem oziru je ono nadaljevanje prejšnjega ljubljanskega „Jutra“ ki mu je prestrigla nit življenja zloba in zavist in zato smo opravičeni nadaljevati tržaško „Jutro“ s številkami in letnicami ljubljanskega „Jutra“.

Zato tudi lahko govorimo o dveh letih, ki jih ima „Jutro“ v redakcijskem oziru za sabo, uredništvo „Jutra“ ima zopet svoj skromni jubilej — skromni po času, ki stoji za nami, ali pomembnejši po uspehih, ki jih je „Jutro“ v tem kratkem času doseglo, pomembnejši po vplivu, ki si ga je ono priborilo in po važnosti, ki mu jo pripisujejo danes prijatelji in nasprotniki.

Širokim ljudskim slojem je bilo namenjeno „Jutro“ od prvega svojega začetka in ti sloji so se ga takoj oklenili kot svojega branitelja in zaščitnika, „Jutro“ je bilo od svojega postanka vedno organ preganjanih in zatiranih, preganjanji in zatirani so v glavnem tudi sedaj naši čitatelji in oni nas ne zapustijo nikdar, tudi če bi se proti „Jutru“ ustanovilo deset novih „Dnevov“. Danes se to lahko trdi z vso gotovostjo, ker „Dan“ izhaja že dva meseca v Ljubljani in ravno toliko časa „Jutro“ v Trstu in vendar ima tržaško „Jutro“ tudi v Ljubljani več naročnikov in odjemalcev v tobakarnah kot ljubljanski „Dan“, ki je že nekaj oficijelni organ znane klike, ki misli, da stoji za njo vsa Ljubljana, nima pa za sabo niti tucata ljudi.

Te simpatije, ki jih vživa „Jutro“ v najširših narodnih slojih na Slovenskem, so nam bile vedno dragocene, one so nam vlivale vedno novega poguma, da smo vztrajali v najtežjih časih in obročeni s temi simpatijami smo korakali vedno veselo iz boja v boj, ker naš položaj nikdar ni bil lahak, „Jutro“ je bilo vedno trn v peti vladi in vsi oficijelni slovenski javnosti brez razlike, klerikalni kot napredni in „nadstrankarski“ (v Trstu) ker je tudi v najtežjih časih, ko je poskušala „Učit. tiskarna“ zapovedovati tudi v uredništvu, ohranilo svojo neodvisnost, radi česar je moralo ljubljansko „Jutro“ tudi prenehati z izhajanjem.

Nikdar ni nihče drugi ostal z nami kot naši čitatelji, odjemalci „Jutra“ in vendar se nikdar nismo uklonili, nikdar nismo sklepali kompromisov in tudi l. 1910. ko je izvrševala „Učit. tiskarna“ nad „Jutrom“ pravo nasilje, ko je nastavila tiskarna tedanjemu lastniku in sedanjemu glavnemu uredniku nož na grlo, ni sodeloval nobeden od urednikov „Jutra“ niti z eno vrstico v znani kampanji, ki je slovensko javnost toliko razburjala in v kateri je končno Ribnikar vendar kapituliral pred onimi, ki jih je prej tako psoval.

Kompromisov niti v bodoče ne bomo delali, kakršna je naša preteklost, taka bodi tudi bodočnost: neodvisni na vse strani bomo vedno priznavali resnične zasluge vsakega kakor bomo brezobzirno grajali tudi vsako napako, brez ozira na to, kje jo zasledimo. To je naša naloga, ker resnično neodvisen list se ne sme ozirati na nobeno stran, ne sme poznati osebnega kulta, ki se je pri nas razvil že do absurdnosti, pred sabo

bomo imeli samo splošne narodne koristi, katerim edinim hočemo služiti.

S takim programom „Jutro“ mora uspeti, število naših prijateljev se bo množilo od dneva do dneva, ker na vse strani neodvisen dnevnik je na Slovenskem absolutno potreben, ta potreba je že dokazana in bi bilo popolnoma odveč še-le dokazovati jo.

Zato stopamo pogumno v tretji letnik, ki pomeni za nas novo leto boja in ob enem novo leto — uspehov. Bojev se ne bojimo, ker smo navajeni na njih, uspehi pa nas veselijo.

Zgodovinski dan v ruski dumi.

Vprašanje ločitve helmske gubernije od poljskega kraljevstva je sedaj rešeno. Vsa kulturna Evropa je zadnje dni z napetostjo pričakovala na rešitev tega tako perečega vprašanja, ki je grozilo nasprotstvo med Rusi in Poljaki v velikem ruskem carstvu postriti še do skrajnosti. Veliko bolj kakor nas ostale Slované in zapadno Evropo je zanimala rešitev tega vprašanja Nemce, ki so že z vso gotovostjo pričakovali, da bo helmska predloga sprejeta in da bo na ta način med Rusi in Poljaki napravljen propad, katerega ne bi bilo mogoče nikdar več premestiti. Ta predloga je ogrozila uničiti na mah in za vedno vse vspehe neoslovanškega gibanja.

Toda četrta delitev nekdanj tako mogočnega Poljskega kraljevstva je za enkrat, mogoče tudi za vedno, padla v vodo. V ruski dumi je zmagal trezni razum nad prehudim nacionalnim šovinizmom. Duma je sprejela v sredo s 151 proti 150 glasovom predlog oktobrista Anrepe, da mora ostati gubernija Helm v zvezi s kraljevstvom Poljskim. Za predlog so glasovali vsi opozicijski, Poljaki in večina oktobristov, proti pa desno krilo oktobristov, nacionalci in skrajna desnica. Nato je duma odklonila s 139 proti 135 glasovom (sedem poslancev se je odtegnilo glasovanju) ves deseti oddelek helmske predloge, ki zahteva izločitev helmske gubernije iz Poljskega kraljevstva.

Ugodna rešitev tega tako okrajno delikatnega vprašanja je velikanskega pomena ne samo za Ruso in posebno Poljake, ampak za vse Slované. Ta dan v ruski dumi ostane zgodovinski dan. Velikansko vprašanje je že dolgo časa razburjalo in zanimalo vso Evropo. Ni čuda, da je sedaj ugodna rešitev vzbudila še večjo senzacijo. Saj je bila ločitev helmske gubernije od Poljskega kraljevstva že takorekoko sklenjena stvar, ker so se za to z vso silo zavzemali oktobristi in nacionalci. Poljski poslanci so sicer proti temu ničevnemu koraku in ropu sicer energično protestirali in stopili kot pionirji v boj za zgodovinsko pravo, toda vse je kazalo, da bodo njih glasovi ostali glasovi vnebovpijočega v puščavi.

Toda Poljaki še niso obupali, posebno, ker so jim priskočili tudi na pomoč ostali Slovani, posebno pa Čehi in celo Francozi. Slavnj poljski publicist Žvan je s svojim člankom v francoskem časopisu „Revue de Français“, v katerem je povdarjal, da bi pomnila ločitve helmske gubernije od Poljskega kraljevstva, popolno zmago nemško-

avstrijske agitacije, ki skuša onemogočiti vsako zblizanje Rusov in Poljakov, dosegel velikanski vspeh in vzbudil pozornost vse Evrope. Za njim se je oglasilo še mnogo drugih zagovornikov Poljakov, ki so zastavili vse svoje sile v to, da prepričajo Ruse, pred tako pogubnim korakom. In ni še dolgo tega, ko je državni poslanec Kramarž v svojem organu „Narodni Listi“ priobčil apel na vse ruske politične kroge, v katerem jih je odločno svaril pred četrto delitvijo Poljskega kraljevstva.

In klici vnebovpijočih v puščavi niso ostali brezvspešni Helmska predloga je padla in Rusija si je prihranila evropsko blamažo. Gotovo je namreč, da bi ravno oni elementi, ki so tako željno pričakovali ločitve helmske gubernije od Poljskega kraljevstva, padli sedaj po Rusiji kar hi se dalo in jo predročili vsemu kulturnemu svetu kot barbarsko državo. Sedaj pa imajo Nemci zavezane jezičke. Naj vpijejo o zmagi panslavistične ideje kolikor hočejo; faktum je, da je njih naerte duma, na katero so stavili take nade, prekržala in tako preprečila popoln razdor med Poljaki in Rusi. V dumi je zmagal trezen razum nad neopravičenim nacionalnim šovinizmom.

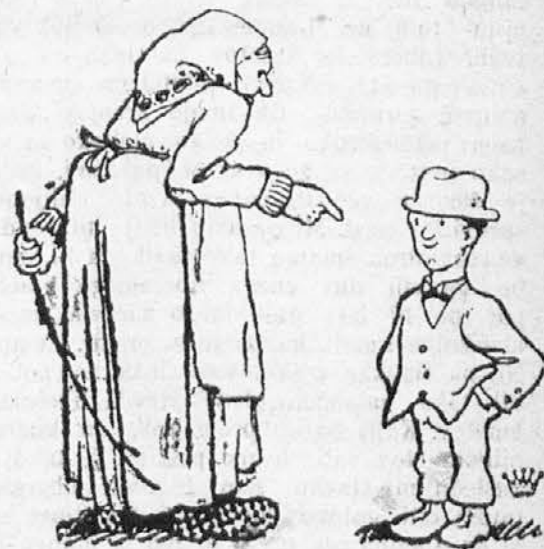
Meje nekdanjega poljskega kraljevstva v okvirju ruskega carstva so bile, kakor znano, natančno določene na dunajskem kongresu. Toda že par let sem so gotovi krogi v Rusiji forsirali idejo, da je helmsko gubernijo z ozirom na gospodarsko odvisnost ruskih kmetov, kar jih spada pod to gubernijo, od poljske šlahte in veleposestnikov, treba odločiti od Poljskega kraljevstva.

Toda ta izgovor in pa strah pred kataliziranjem Rusov od strani Poljakov, vse to so bile ničeve preteve brez vsake prave podlage, za katere so se posebno ogrevali avstrijski in nemški krogi, katerimi so sedaj Rusi popolnoma nepričakovano skalili vodo.

Iz slovenskih krajev.

Iz Novega mesta. Naši in klerikalci iz cele novomeške okolice so vsled svojih sleparov v Prečini in v šmihelski občini v taki zadregi, kakor še niso bili nikoli. Ves slovenski in tudi vnanji svet govori o njihovih lopovščinah, razkrinkali so se pred vsem svetom do nagega kot čisto navadni sleparji. V svoji onemogli jezi ne morejo drugega, kakor da kuhajo maščevanje nad vsakim kdor je naprednjak. Vse jim prav pride, niti zasebno življenje nasprotnika njim ni več sveto. Kakor da bi bili oni sami svetniki, kakor da bi med njimi ne bi bilo toliko omoženih in z družino, s kopico zanemarnjenih otrok. In da niso med njimi tudi blagoslovljenci, ki zapeljujejo Marijine dekleta in žive v družbi bratove žene. Pa tudi v občinsko gospodarstvo so stegnili svoje prste. Pod naslovom „Pod svobodnim solncem je sloviti kanonik Žlogar, priobčil v svojih „Dolenjskih Novicah“ nesramno izlagan napad na novomeško občinsko gospodarstvo. Ta napad je delo volivnega sleparja iz Kandije, ki misli, da bo na ta način odvrnil pozornost Štemburjevih volivnih škandalov. Pa to pot so jo naleteli. Naše županstvo si ni pustilo tega nesramnega na-

Ljubljanska slovenščina.

Franc! kje s biu? — „V Zvezdi pri godbi.“
Franc! jes pram kje s biu? — „V Zvezdi pri godbi.“
Franc! če ne poveš po pravici, boš tepen. —
„V Štelnarje pr musk.“
No vidš, za kua pa prec ne poveš! —

pada, ne da bi katoliškemu resnicoljubu malo potrkalo na vrata vesti. Naredilo je to, kar je svojčas Štefe naredil napram Vašemu listu, poskrbelo je sodno preiskavo pri uredniku Žlogarju zaradi rokopisa. Žlogar pa je bil baje po nekem proštem prijatelju, ki ima tudi nekaj opraviti pri sodišču, na to opozorjen in — je zbežal. Še le okrog 10. ure zvečer se je priklatil od nekd domov, kjer je našel vrata sodno zapečatenata. Rokopisu seveda niso našli. Našli pa bodo na drugem mestu tistega, ki je za take lažnjive napade odgovoren in to je kanonik Žlogar. Ta človek že dolgo išče, pa tudi ne glede na ta dogodek, je zdaj našel, kar je iskal, mi mu namreč ne bomo več prizanašali, kot smo mu doslej. Da ima mnogo masla pod njegovo plešo, to bo zdaj zvedel, če je že pozabil.

DNEVNE VESTI.

Od danes naprej se bo prodajalo posamezne izvide „Jutra“ po 6 vinarjev, ker pri sedanji ceni nam ni mogoče izvesti onih reform pri listu, ki jih smatramo za potrebne. Pri posameznem izvodu se to neznatno povišanje cene ne bo niti poznalo, naši prejemki bodo pa veliko večji in nam bo mogoče listboljšati. Hočemo dati slovenskemu občinstvu dober neodvisni politični dnevnik, kar je pa pri sedanji nizki ceni nemogoče. Naročnina ostane dosedanja.

Napredni kmetje vun iz kmetijske družbe! — Tako kliče glasilo ljubljanskega škofova v uvodniku od srede pod naslovom: „Liberalne lamentacije“, v katerem članku se peča tudi z našim sestavkom od srede

večer pod zaščito angelov? To ime! . . . Ime razbojnika! Zakaj, ah zakaj ga je morala videti v svojih dekliskih sanjah vselej tako ponosnega in krasnega, da se ji je zdel podoben rojenemu kraljeviču? . . .

„Royal de Beaurevers! . . .“
Da, celo sredi tega kraljevskega bleska in sijaja je izgovarjala natihem to in e, dočim je stopal veliki profos s trdimi koraki naravnost proti mlademu Rolandu de Saint-Andre, ki ga je bil zapazil v dvorani. Vikomt Roland je prebledel, ko je videl, da prihaja veliki profos pti njemu.

„On ve vse!“ je zaškrtil natihem, dočim se mu je roka oklenila mečevega ročnika. „Toda gorje mu, čeprav je Florizin oče! . . .“

„Vikont!“ je dejal v tem trenutku Roncherolles s tistim svojim ostrim, rezkim glasom, ki je stresal človeka, „rad bi izpregovoril z vami besedico?“

„Govorite, gospod,“ je rekel Roland in vztrepetal.

La Tremoille, Biron, Tavannes in Brantome so se odstranili.

„Gospod,“ je povzel Roncherolles tiše, „ali hočete poročiti mojo hčer?“

Roland de Saint-Andre je poskočil. Njegove oči so se uprle v velikega profosa

LISTEK.

Nostradamus.

DESETO POGlavJE.

Dvor kralja Henrika.

II.

Vizija na kraljevskem dvoru.

Vse razne tako naznanjene osebe so prihajale v ogromno dvorano in se izgubljale v njej kakor deske, priplavljane po rekah in gubeče se v oceanu.

Konetabel de Montmorency in maršal de Saint-Andre sta se napotila takoj k vojvodi Guiškemu in začela z njim tih pogovor. Vsa trojica je tvorila pretečo skupino: Brazgotinec, velik širokopleč, ošaben, zaničljivih ustnic in trdih oči, obličje kruto popačeno z brazgotino, zadobljeno pri obleganju Boulogne, ki se mu je vlekla po vsem čelu. Stari konetabel de Montmorency je opiral svojo mogočno postavo na velikanski meč, kakršne vidi časih domišljija v rokah pravih junakov. Saint-Andre pa je bil živa slika dvorjana, pretkanega v vseh zvijačah in ukanah svojega poklica.

„Prostor! Prostor! Mordious!“ je kričal Brucquet, mahaje z rokami in pometaje vse ljudi okrog te mračne skupine. „Prostor, vam pravim! Morbleu! Sacrebleu! Ventrebieu! Ali ne vidite triumvirov, ki kovarajo v blagon javnega izveličanja, da bi iztrebili krivoverstvo! Prostor triumviratu!“

Saint-Andre se je nasmehnil. Montmorency je namršil obrvi, Giuse pa je prijel nesrečnega norca za uho in ga pehnil daleč od sebe. Začulo se je žalostno lajanje, besno mijavkanje, kruljenje in rezko kričanje zaklanega prašiča: Bil je Brusquet, ki je ječal nad svojo nesrečo. Ljudje so se smejali, norec pa je ošinil vojvodo Guiškega z ostrim, srditim pogledom.

Kardinal Lotarinski, brat vojvode Guiškega, se je bil spustil takoj po svojem vstopu za deklico jako čedne postave in ob razka, s katero se je kmalu potopil v resen razgovor v zatišju nekega okna. Ta deklica, ki jo je poslušal kardinal v razkošni krasoti svoje rdeče halje, opazujoč jo s finim pogledom ženskega poznavaleca, je bila ena izmed častnih dam kraljičinih — izmed ogleduhinj letčega škadrona . . .

Kancelar Franc Oliver, slep, sedemdesetleten starček, ki mu je brada plapolala kakor srebro po črnem baršunastem jopiču, je

prišel ob roki Mihela de l' Hospital do naslanjača, kamor je sedel rekoč:

„Ostanite, sinko, rad bi govoril z vami o državnih poslih. Odložiti hočem nocoj svoje dostojanstvo, in veste edini moj naslednik, ki je mogoč v teh nesrečnih časih, ko moramo biti pogumni kancelarji namesto vseh drugih.“

Imenoval je l' Hospitala svojega sinka, dasi mu je bilo že nad petdeset let. Bil je čuden človek, prijazen in suhoparen, odkrit in prekanjen, z bistrimi, pametnimi očmi.

Veliki profos, Kajetan baron de Roncherolles, je bil posadil svojo hčer nedaleč od naslanjača, namenjena kralju. Floriza je bila bleda kakor lilija. Morda je vedela, kaj jo čaka. Odkar jo je bil oče presenetil v trenutku, ko je hotela rešiti Royal de Beaurevers in njegove štiri tovariše, pa do tistega večera, ko je petorica ušla iz svojih kleti, kakor smo že pripovedovali, je bila Floriza zaprta v svoji sobi in pod strogim nadzorstvom.

Zakaj jo je oče nocoj privedel na dvor? Žalostne slutnje so jo navdajale. In ko je hotela poiskati zoper te bridke misli zavetja v lastnem srcu, je čutila nerazložljivo grozo. Kaj se je torej zgodilo v tem srcu? Zakaj se je družilo zdaj novo ime z onimi, ki jih je v svoji naivni veri postavljala vsak

naslovljenim pod „Klerikalni atentat na Kranjsko kmetijsko družbo“. V izrazu je škofovo glasilo sicer previdno, vendar kdor je bil navzoč pri obnem zboru, kdor je čital omenjenega lista prvo poročilo o obnem zboru in uvodnik od srede, mora biti slep in gluha, če kaj drugega vidi in sliši, kakor da hočejo klerikalci vse kar je še naprednega v tej zdaj čisto klerikalni družbi, pometati vunkaj. V katoliški tiskarni kjer so gospodje glede številjak natančni so natančno sešteli koliko liberalcev je pri kmetijski družbi. Šteli so pa tako in tako modrujejo: „Liberalni nekmetje v družbi sploh nimajo ničesar iskati, te so kmetije (med njimi tudi dr. Lampe op. ured) itak vun vrgli. Liberalnih kmetov pa tako ni za eno pest“. Načim čitateljem moramo namreč povedati, da imajo kranjski klerikalci jako široko in dolgo, globoko in visoko pest, to so že večkrat pokazali, kadar je šlo za več tisočakov in tudi milijonov spraviti v pest. Mi naravnih ljudje to vendar ve vsak otrok, imamo take pesti, da bi nanje ne spravili niti enega liberalnega kmeta, pač pa bi bila pest dobro zdravilo za — klerikalne kmete kakor je n. pr. dr. Lampe. No pa člankar v škofovem listu to pot ni bil tako natančen glede števila liberalnih kmetov. Kajti dočim preje trdi, da liberalnih kmetov niti za eno pest ni, je takoj v naslednjem stavku sam že bolj liberalen (mora biti gotovo zopet kak tak kmet kot je dr. Lampe op. ured) in mu je mnogo na tem, da od tistih liberalnih kmetov, ki jih ni niti za eno pest, vsaj oni med njimi, ki so še količkaj pametni, iz družbe ne bodo izstopili. To vabilo se pa zopet ne strinja s trditvijo na onem mestu, ko člankar čuka Ribnikarja in njegovo „Meglo“ za ušesa in jim pravi, da so pravi kmetje, namreč dr. Lampe in njegovi kimovci „dali liberalcev zadnjo brco“. In te 4 besede so edino odkrite in prave in te štiri besede naj bi resno uvaževal vsak napreden ud kmetijske družbe in jih takoj tudi izvajal. Naj nam nihče ne ugovarja, češ, ja zdaj ko smo toliko denarja znosili v družbo, zdaj pa naj pustimo klerikalce same gospodari, vsaj nam bodo vse požrli navsezadnje še naslov. Naprednjaki, pamet, vsaj zdaj imejte pamet! Računajte: klerikalci so dobili družbeno premoženje v roke, klerikalci, kot so že marsikaj drugega požrli, bodo tudi premoženje kmetijske družbe požrli, pa naj vas je še tisoč zraven, ali le za eno pest, ali pa če vas ni prav nobenega več zraven. V tem zadnjem slučaju si vsaj prihranite mnogo nepotrebne jeze, in vsako soodgovornost. Vun so vas že itak vrgli, vun iz odbora, torej pojdite še iz družbe vun, predno vas še iz te sami ne vržejo. Kako to nadomestiti, o tem izpregovorimo prihodnjik.

Našim cenjenim zunanjim naročnikom smo začeli razposiljati položnice, ki so jih nekateri že dobili, drugi jih pa dobijo v teku današnjega in jutrnjega dneva. Poslali smo položnice samo onim, ki jim je naročnina že potekla in jih prosimo, da bi jo čem prej obnovili, ker 10. t. m. bomo zopet ustavili pošiljanje lista vsem onim, ki do tega dneva ne obnovijo naročnice.

Dr. Lampe je postal kmet. Ta najnovejša na obnem zboru kmetijske družbe porojena novost je vzbudila po celi deželi obilo zabave in smeja. Dr. Lampe pa kmet. To pa to! Če nihče drugi izmed novega klerikalnega odbora, dr. Lampe je čisto gotovo pristen kmet, to stoji kar pribito. To je namreč tisti dr. Lampe, ki je kratko pred izvolitvijo svoje kimovce hujskal proti naprednim kandidatom, češ, kaj bodo ti: trgovec, inženjer, ali so to kmetje! V odbor morajo priti le kmetje, kmetijsko družbo v roke le pravim kmetom! Vun z njim kdor ni kmet! Tako je dr. Lampe, ki še ni bil kmet hujskal kmete proti „kmetom“. Naenkrat pa se je zgodil čudež: dr. Lampe deželni „finan-

čni minister“ je postal kmet. Kar tam na odru v dvorani pred celim zborom se je prelevil v kmeta. In kot novi kmet je postal dr. Lampe novi podpredsednik pokojne Kmetijske družbe. To smo v kratkem že v sredo povedali. — Ali ta novica ni pretresla celo slovensko deželo do posmeha, nego je znešala tudi tiskarskega škrate. V dotični notici stoji v stavkih: „Dvignili so se klici: kaj pa Lampe od kedaj pa je on kmet?“ Odgovor: on, Lampe se najbolj razume iz kmeta delati novce (namesto norce). Torej še tiskarski škrate se dela iz novega kmeta dr. Lampeta: norce.

Vera v Ljubljani v nevarnosti. Pomislite ljudje božji, zdaj je v Ljubljani vera naenkrat prišla v nevarnost. Pa ne morda radi tega, ker je tudi ljubljanski škof 7 praznikov odpravil, ne, ta nevarnost se je porodila še le v nedeljo v Mostah, ko se je na ondodnem shodu, kjer so se po izvirniku fotografirali vsi pravi in verni ondodni in ljubljanski kristjani, državni poslanec dr. Ravnihar dotaknil tudi vprašanja o veri. Govornik je rekel, da naprednjaki smatrajo vero za zasebno in sveto stvar vsakega posameznika, in da je to vprašanje še edino orožje, katerega klerikalci izlovabljajo pri svojih bedastih kimovcih proti naprednjakom in socialistom. Nadalje je govornik pokazal v več slikah klerikalce kot „vernike“ in omenjal, da so že tako daleč propadli glede vere, da celo Najsvetejše izrabljajo v politične namene, n. pr. za izvolitev kakega klerikalnega brezverca duhovniki izpostavljajo Najsvetejše, če pa potem ni izvoljen, kaj si mora ljudstvo misliti o moči Najsvetejšega. — To je črno gospodo v katoliški tiskarni strašno razburilo. Dvignili so krič proti dr. Ravniharju, ki se jim v splošnem zdi „tako dolgočasen in tako malo nevaren človek, da se z njim kolikor mogoče malo pečajo“. Ampak — takoj nato pristavijo — če bo dr. Ravnihar še enkrat tako resnično klerikalce slačil kot vzor kristjane, kot jih je v nedeljo v Mostah, si ga bodo „hočeš nočeš malo bolj natančno pogledali“. Zaenkrat pa mu ne morejo drugega očitati, kakor edino to, da je v državnem zboru glasoval za Malikov predlog za razporoko. Ja, ta razporoka, ta šumi klerikalcem po glavi in sicer v kljub temu, da je ravno med njimi dosti takih ki imajo vzrok se pridružiti dr. Ravniharjevemu glasovanju. Vera v Ljubljani je torej v nevarnosti. Mi pa smo glede enih kot drugih tega mnenja, da vera ni prav nič v nevarnosti in sicer iz edinega razloga, — ker vere, prave zere namreč je prav malo na Kranjskem — le vprašajte sodišča — najmanj pa jo je v Ljubljani in čisto prav nič pa tam, kjer se delajo največje kristjane, najboljše katolišane, to je v katoliški tiskarni.

Na naslov poštne uprave. Vsak dan skoraj se zgodi, da dobimo od kakega naročnika list vrnjen z opombo: se ne sprejme, istočasno dobimo pa tudi reklamacijo od dotičnega naročnika, ki je naročnino plačal za nekoliko mesecev naprej in se upravičeno jezi, zakaj se mu ne pošilja list. Za enkrat omenjamo naravnost kričeč slučaj iz Sv. Andraša v Halozah, kamor pošiljamo list naročniku F. K. redno, prihaja nam pa nazaj z opombo „retour“, naročnik ga pa reklamira in se jezi. Poštna uprava naj razne klerikalne in nemčurske peteline po poštah na deželi nauči, da imajo dostavljati adresatom vse poštne pošiljke in da imajo biti v službi popolnoma nestranski. V glavnem smo pri nas s pošto lahko zadovoljni, ker je dobra in zato neradi omenjamo te napake, ali ravno zato, ker so to izjemni slučajji, naj bi se odpravili, ker stavljajo poštno upravo v slabo luč.

Prečinska afera še vedno straši po predalih ljubljanskih listov. „Jutro“ je pričelo že pred več kot 2 mesecema se resno zanimati za to volivno sleparsko afero, takrat se gg. v Ljubljani niso brigali zanjo. Zdaj je

samega, omamljenega in pijanega od sreče. Heralt je kričal ravno:

„Njegova kraljevska visikost monseigneur duphin! . . . Njeno veličanstvo kraljica škotska! Prostor kraljici! Prostor monseigneurju dauphinu!“

Smeš in kovarski pogovori, vse je ponehalo, in dolgo mrmranje je pozdravilo prihod Marije Stuartove.

Nečakinja vojvode Guiškega in kardinala Lotarinškega, kraljica malodane že od dne svojega rojstva in mudeča se v Franciji zaradi naobrazbe, je imela v obrazu, v nastopu in v vedenju nekaj gracioznega in harmoničnega, vso tisto sladko in blestečo lepoto s katero družji fantazija ime kraljice. Bilo ji je takrat nekaj nad šestnajst let, in tista veličanost, ki smo jo omenili se je odevala pri njej v melanholičen pajčolan, čeprav so nje oči žarele z vsem čistim bleiskom vesele mladosti. Njen soprog — doslej samo še in partibus — dauphin Franc, jo je trepetaje vodil za roko in zijal od občudovanja.

„Ah, gospod Ronsard,“ je zdajci izpregovorila Marija Stuartova.

In šla je skozi sklonjene skupine k dvema ali trem možem, ki so stali skromno v ozadju.

kandijanska tej slična afera v istem štadiju, kot je bila takrat prečinska, toda zdaj ko je čas za to. se zopet nihče merodajnih gospodov ne briga za to. Pri nas se najraje le po toči zvoni. Kako vse drugačni so klerikalni poslanci v takih kočljivih zadevah.

Štirje novi porotni slučajji. Kar se redkokdaj pripeti, se je pripetilo ljubljanskemu deželnemu kot porotnemu sodišču, da so namreč že med porotnim zasedanjem prirasli 3 ali celo 4 novi slučajji, ki se bodo priklopili k koncu tega porotnega zasedanja. Med drugim pride na vrsto tudi neki cigan radi hudodelstva tatvine. — Potemtakem se bodo porotne razprave nadaljevale tudi še prihodnji teden.

Topci! Včeraj se je „Megla“ zadrla na „Jutro“, — na način ki je že v navadi pri „mladih inteligentih“ Ribnikarjevega kabilibra. Plutu naj da le mir Ribnikar, ker da ni bilo njega in njegovega „Jutra“, ki ga je Ribnikar tako nesramno izkoriščal, bi bil Ribnikar še danes neznan oseba, na katero se nihče niti ozrl nebi. Seveda, nehalnost je plačilo sveta, posebno takih ljudi, kot je Ribnikar. Sicer pa naj govorijo kapacitete od „Megle“ kar hočejo, saj njihovega jetičnega lista takointako nihče ne čita.

Kap vsled alkohola je zadel v Spodnjo Šiško pristojnega Franceta Jesiha. V sredo po noči je prišel na neko dvorišče na Radeckega cesti — ter se tam zgrudil in bil takoj mrtev. Policijska komisija je dognala, da je smrt povzročila srčna kap vsled preobilo zavžitega alkohola.

Filipovec dvorec v Ljubljani (sedaj Magerjeva trgovina) morajo v vsem kar je lesenega, popraviti in z novim materijalom nadomestiti. — Tramovje v podstrešju in na stropovih je začelo tako pokati, da je bila nevarnost, da se vsa streha zruši. Krivo temu je, da je podjetnik (baje Kranjsko stavbno društvo) pri zgradbi vporabil slab svež les. Na kopcih že odstranjenega tramovja se vidi, da je les že popolnoma strohnel, kljub temu, da se je poslopje še le po potresu zgradilo. Kakor se čuje bo iz tega nastala še zanimiva dolgotrajna pravda.

Volitve v obrtno sodišče v Ljubljani. Pri ožjih volitvah v obrtno sodišče v Ljubljani in sicer v skupini veleobrtni so zmagali naprednjaki proti združenim Nemcem in klerikalcem. Izvoljeni so kot prisledniki: Belič, gostilničar, trgovec Lenče, stavbenik Supančič in kavarnar Tonejc. V vskljeno sodišče veletrgovec Ivan Knez.

Elektroradiograf „Ideal“ v Ljubljani. Danes specialni večer z običajno krasnim sporedom. Jutri ameriška senzacija „Rešitev iz morskih globočin“ in izborna ameriška veseloigra „Učeni kapitan Barmokle“ ter velekomična „Luka in Moric“. Prihodnji teden Asta Nielsen.

Tajna porotna razprava v Ljubljani. Pri včerajšnji tajni porotni razpravi v Ljubljani proti 49 letnemu Pangercu, ki je posilil neko umobolno dekle, je bil obtoženec oproščen, ker so porotniki zanikali krivdo. Pangerc je spolno že poprej občeval z dekletom in imel z njim tudi že enega otroka.

Včeraj je umrl v blaznici v Studencu pri Ljubljani znani zlatar Ivan Meisetz, ki je bil velik sovražnik Slovencev.

Belokranjska železnica. Predela belokranjske železnice so se že pričela. V bližini novomeškega kolodvora so pričeli s posekanjem gozda. V Novemestu je došlo že zelo veliko delavcev, ker se prične tamkaj že te dni s splošnim delom.

Samomor je hotel izvršiti trgovski pomočnik Rihard Singer iz Mürzschlaga. Teško ranjenega so odpeljali v bolnico. Vzrok poskušene samomora je dejstvo, da Singer ni mogel dobiti službe.

Pobegli natakari. Berlinska policija zasleduje nedavno iz Gradca izginolega 29 letnega natakarja Aleksandra Torisa, ki je v Berlinu svoji ljubici ukradel 3000 K.

Iz strehe padel. 46 letni zidar Alojzij Grandošek iz Maribora je popravljal na neki hiši v Gosposki ulici streho. Ker ni imel okrog hrhru varnostne vrvi, je padel raz streho. Zlomil si je desno koleno in zadobil težke rane tudi na glavi. Spravili so ga v bolnišnico.

Nečloveški soprog in oče. Žena zidarja Valentina Biedermama v Jurklostru boleha že pet let na pljučni boleznii in je zadnje dni še bolj oslabela. Mesto, da bi mož postregel ubogi ženi in ji preskrbel zdravnikar, ravnal je z njo skrajno surovo in jo prepustil sami sebi. Prišel je redkokedaj domov in pustil ženi vedno tako malo denarja, da ni mogla skrbeti niti za otroka. Že nekaj časa žene ni bilo nikjer več vi deti, kar se je zdelo ljudem sumljivo. Ko so prišli orožniki v njeno sobo, so našli ženo do kosti posušeno v postelji in polno nesnage. Ravno v takem položaju se nahajal otrok. Proti surovemu soprogu je vložena ovadba.

Judežev beg iz ječe ljubljanskega sodišča.

Malo po romanu diši ta Judežev beg iz ječe ljubljanskega deželnega sodišča. In ker je v tem romanu veliko resnice, Vam ga hočemo v kratkem povedati. Nekako tako je bilo takrat, ko je Judež pobegnil:

Nad ljubljansko kotlino je jesensko solnce razlilo vse svoje čarovito življenje. Kamniške plamine, na katere se opirajo oči jetnikov justične palače s skrivnimi željami po zlati svobodi, so zrls s svojim skalovitim vznesenim ogrođjem v vsej svoji krasoti gori proti sinjemu nebu in po širnem svetu naokrog. In ko so te planine dan na dan tako vabeče klicale po zlati prostosti, so sklenili trije tistih jetnikov, katerim so puste od gorja in kletev inficirane stene deželno sodne jetnišnice postale pretesne, da na vsak način poskusijo srečo se iz te palače kar po francosko posloviti.

Dvema se je to kmaio posrečilo, med tema dvema je bil tudi neki Italijan.

Le Francetu Judežu kot tretjemu delezniku v tej trozvezi je potekal dan za dnem brez upa zmage v boju za ljubo svobodo. Dan na dan se je žalostno hrepenenče oziral proti kamniškim planinam . . . Fant je imel za to hrepenenje še drug važnejši razlog. V znožju teh planin tam nekje okrog Doba je bilo zanj zlato srce žavber gorenjskega dekleta. In zdelo se je Francetu Judežu, da se je dekle naveličalo čakati kdaj izpuste gole iz jetniške stene njenega srčkanega Franceta, da ga v dolgo brzdanem veselju ljubezenske sreče objame in pritisne na svojo burno kipeče srce. Ljubeči imajo kot kočje pred potresom čudovit dar v razreševanju slutenj. Tako je tudi France Judež v svojem srcu slutil, da se njegovo dekle odpravlja na pot v Ameriko. Na vsak način jo hoče še preje videti še enkrat objeti in vsaj veste . . . in tako dalje.

Začel je moliti, goreče moliti, naj bi ga bog, ali Marija, ali bodisi že ta ali oni svetnik rešil te ječe, in tega srčnega gorja. In glejte njegova molitev je bila uslišana. Na kako čudnih potih bog govodi tiste, ki jih ljubi, tudi če so radi hudodelstva zaprti: poslušajte!

Jesensko solnce je postalo že bolj skopo s svojimi žarki in nad ljubljanskim barjem je valovilo morje barske megle. Za čemerim dnevom je napačil še bolj čenerikav večer, ko je človek rad doma pri prvič zakurjeni peči, večer ko se mu zahoče po prijetni mlačni kopelji in potem iz kopelji v postelji. Taki počutki morda v zvezi z drugimi okolščinami, za katerih skrivnost mi Adamovi sinovi ne moremo vedeti, so tistega večera nagajali tudi brhki hčerki poglavarja ljubljanske jetnišnice. Po dolgih pomislekih, kot bi bila tudi ona hči vlemožnega poglavarja slutila posledice njene nedolžne zabave, se je konečno vendar odločila za — mlačno kopelji. Za kopelji pa je treba vode in ker tam kjer ni vode v kopalnici, voda sama ne gre v „bano“ mora biti kdo, da jo prinese.

To delo zasebnega življenja pa navadno opravljajo „kaznjenci“ c. kr. deželne justične palače.

In ker brez boga ne pade niti las z človeške glave, je bila gotovo le božja volja, da je bil za ta posel to pot komandiran naš junak France Judež. Pazniki iz dnevne službe so po večernem raportu že odšli, nastopili so tovariši svojo nočno službo. Eden teh paznikov je dobil od svojega šefa povelje, da z dvema „zanesljivima“ jetnikoma opravi posel napolnitve kopalne „bane“ z vodo. Kakor rečeno, božja volja, brez katere ne pade niti las s človeške glave, je hotela, da je bil tudi Judež komandiran za to tajnstveno opravilo.

Judež, ki je bil za ta slučaj že pripravljen z vsemi svojimi načrti, je to iz samih nebes mu poslano priliko vporabil, kako, to ne spada k romanu. To pa moramo še povedati: Med tem, ko je hčerka čisto germanske krvi svojega očeta poglavarja jetnikov kopala svoje nežne ude v prijetno mlačni vodi, je naš junak izginil v temni megleni noči. Neprodorna ljubljanska megla ga je vzela v svoje okrilje in ga ščitila pred zasledovalci.

Poglavar je namreč za beg svojega jetnika izvedel, ko se je vračal dobrovoljno iz kazine domov, poslal za njim tropo lovčev, a ki so lovili samo nepredorno meglo. Med tem je Judež bežal po širnem ljubljanskem polju. In še tisto noč so se izpolnile njegove in njegovega dekleta najbolj tajnstvene srčne in raznotere izvensrčne želje . . .

Čez nekaj dni je pustil poglavar aretirati le za polovico noči srečno dekle jetniškega begunca Franceta Judeža. Kaj mislite, zakaj? Zaradi napeljevanja jetnika k pobegu. Fiat justitia!

France Judež pa je romal v širni lepi svet ter vžival po čemer ga je srce še bolj gnalo kot po svojem gorenjskem dekletu . . . zlato prostost. Malone polovico leta je to srečo v polnih požirkih vžival . . . a pred

z izrazom dvoma, groze, sumnje in nade obenem.

„Da,“ je nadaljeval Roncherolles. „Čudite se temu. Trikrat ste me prosili za Florizo, in trikrat sem vam odgovoril da ona ni za vas. Ljubezen in obup sta vas pritrala tako daleč, da ste se okoristili s popotovanjem moje hčere v Fontainebleau in jo poizkusili ugrabiti. Razbojnik, ki ste ga bili najeli za to lepo opravilo, jo je ugrabil vam samemu. Ali ni tako? A jaz vam zdaj ponavljam: Ali hočete vzeti mojo hčer? . . . Zakaj sem izpremenil svoje mnenje? Zakaj mi je danes pogodilo, kar mi ni prijalo pred tednom dni? Postranska reč. Odgovorite na moje vprašanje kratko in jasno. Brez dolgozgovnosti. Eno besedo: da ali ne!“

Roland se je ozrl s pijanim pogledom proti Florizi, ki je sklonila glavo, kakor da je oddaleč slišala in razumela, da je obsojena . . .

„Da,“ je odgovoril z glasom, davečim se od radosti, „stokrat, tisočkrat da! Oh, gospod, kako ste mogli dvomiti!“

„Dobro,“ ga je prekinil Roncherolles. „Govorila bova o tem pozneje, v pričro kralja.“

In veliki profos se je vrnil k svoji hčeri ter pustil sinu maršala de Saint-Andre

kratkem ga je v Šleziji zalotila roka prave.

In tako bo France Judež zopet čez zamreženo okno ljubljanske jetnišnice zrl na kamniške planine zahoteval po drugi priliki za vodonosca h kopelji poglavarjeve hčerke... samo tega ne ve več gotovo, če se v justični palači še kaj kopljejo ali ne...

Najnovjša telefonska in brzovjavna poročila.

Pulj, 29. febr. Tukajšnji kamoristi so silno potrjeni, ker vlada ni pristala na nobeno, po deželnem odboru predlagano olajšavo pri razpustu puljskega občinskega sveta. Niti tega niso dosegli, da bi bila vladnemu komisarju dodana kaka delegacija, kot n. pr. v Ljubljani, na Dunaju itd. Iz tega se razvidi, da hoče vlada energično in nemoteno izvršiti potrebno revizijo. Dosedaj je to prvi slučaj, da ni dobil v takem slučaju vladni komisar nobenih svetovalcev.

Dunaj, 29. febr. Iz Rima prihaja poročilo, da je bila predloga ruskega zunanjega ministra Sasanova, glede sklenitve miru med Italijo in Turčijo sprejeta od vseh velevlavst. V Rimu so to pozno sinoči izvedeli. Časopisje pravi, da hočejo velevlavst prepričati dolgotrajno vojskovanje, ker si hoče Turčija zagotoviti nekak privilegij zavlačevanja vsled svoje notranje razoranosti. Ta privilegij pa hočejo veseliti odpraviti.

Dunaj, 29. febr. Iz Carigrada se poroča, da je prišlo iz Cetinja otičljivo poročilo, da pride v kratkem črnogorski kralj Nikita v Carigrad, da poseti sultana Mohameda V. in da se sklone ureditev meje med Turčijo in Črnogoro.

Dunaj, 29. febr. Preko Rima se poroča iz Bejruta, da onih 56 mrtvih in ranjencev, niso bili žrtve laškega bombardiranja, nego masakriranja s strani mohamedanskega prebivalstva.

Budapešta, 29. febr. Občinski svet je sklenil na predlog sanitarne komisije upejljati fakultativno seziganje mrličev in ustanoviti občinski krematorij.

Rim, 29. febr. V današnji seji socialno demokratične stranke je dr. poslanec Bis-solati izstopil iz stranke vsled nesporazumljenja v zadevi glasovanja tripoliške predloge. Po izjavi je odšel iz sejnega lokala. Ni še gotovo, ako položi mandat, ali poda izjavo svojim volilcem.

Pariz, 29. febr. Iz Tripolisa poročajo „Journalu“, da so pri Homsu imeli Turki 1000 mož mrtvih, ter da so Italijani zavzeli hrib Mergheh. Med Turki vlada velika zmešnjava.

London, 29. febr. Premogari se še vedno pogajajo. Zdi se, da do premirja ne pride, ako se ne sprejme od delodajalcev minimalna tarifa, predlagana in sprejeta 2. febr. od delodajalcev in še druge stvari. Zelo k štrajku nagnjeni se kažejo tudi železničarji, ter se lahko računa s tem, da bodo mogoče železničarji skupno s premogarji stopili v stavko.

Carigrad, 29. febr. Grška časopisa „Neologos“ in „Proodos“ sta vodila živahen boj proti Mladoturkom, zato so bili njihovi uredniki, ki so grški državljani pregnani iz Turčije. Pričakuje se še mnogo drugih izgonov.

Razne vesti.

* **Kmet milijonar.** Iz Budimpešte se poroča: Neki kmet iz Temerekasa je kupil posestvo grofa Miklosa za 1,300.000 kron in denar takoj izplačal. Novi posestnik, kate-rega sinovi služijo kot rezervni častniki pri nekem huzarskem regimentu, živi kot navaden kmet in nosi tudi kmečko obleko. Po ogrski kmečki navadi ima vse svoje velikansko premoženje v denarju.

* **51 letni kavarnar Wetzelsberger** na Dunaju je bil že dolgo časa zelo otožen, ker njegova žena boleha na slepem črevesu. — Včeraj so mu odpeljali ženo v bolnišnico. Kmalu nato je Wetzelsberger polil posteljo svoje soproge s petrolejom in jo zažgal. — Nato je skočil skozi okno na cesto in obložal mrtev na tleh.

* **Ruski veliki knez Mihael v Monte Carlu.** Ko je prišel ruski veliki knez Mihael v Monte Carlo in je stopil v veliko igralno dvorano, je takoj položil 1800 frankov na št. 22. Številka je prišla, nakar je veliki knez z 31.000 frankov čistega dobička na mestu odšel iz dvorane. Ker je banka tekom istega večera zgubila še zelo velike svote, je moral sluga iskati v banko v pozni noči denar.

* **Iz sfrahu pred blaznostjo izvršil samomor.** V St. Veitu na Spodnje Avstrijskem so našli v nekem jarku 27-letnega arhitekta Riharda Pinderja ustreljenega. Pinder je

bil že parkrat v blaznici in je izvršil samomor najbrže v strahu pred popolno zblaznelostjo.

* **Na cesti so jo slekli.** Neka pomožna delavka na Dunaju je bila trem svojim sotovarišicam dolžna 3 K. Včeraj so jo upnice počakale, jo napadle in slekle na cesti, tako da je stala na cesti v sami srajci. Upnice so nato pobegnile, stražnik pa je okradeni delavki preskrbel novo obleko.

* **V blaznosti.** V praški blaznici je nekega bolnika popadla božjast. Tekom popada je ležal bolnik z obrazom na podzglavlju in se zadušil.

* **Velika poverjenja v Pragi.** Pri praški mestni električni cestni železnici so prišli na sled velikim sleparijam. Upravnik Novak je bil takoj odpuščen iz službe in aretiran.

* **Neprijeten gost.** Ko je bilo v Brnu na glavnem trgu v sredo največ ljudij, je pridrvel nenadoma med občinstvo v največjem diru neki konj, ki je vrgel v mesto jezdeca raz sebe. Občinstva se je polastila velika panika. Vsled vpitja ljudij je postal konj še bolj plašen. Mnogo žensk, ki so hotele priti na varno, je bilo v gnječi poteptanih, vendar pa niso dobile nevarnih poškodb.

* **Nesreča na Moravi.** V Ogrskem Hradu se je na Moravi prevrnil neki čoln. Pet oseb, ki so bile v čolnu, je utonilo.

* **Banditi.** Dosedaj neznani banditi so v Tremblovni pri Krakovu napadli ponoči gostilničarko Heleno Braun, jo umorili s sekuro in jo oropali vsega premoženja.

* **Nesrečna ljubezen.** V vasi Vojnarosz v Galiciji je občinski tajnik ustrelil soprogo župana, ker mu je odklonila ljubezen in na to izvršil še samomor.

* **General — doktor filozofije.** Na berlinskem vseučilišču se je dogodil te dni ne-navađen dogodek. General Otto Carp je bil promoviran doktorjem modroslovja. Carp je bil radi neke nezgode kot general vpokojen in se je nato posvetil geografičnemu študiju.

* **V ženski obleki.** V Berlinu je bil te dni aretiran mlad gospod, ki je hodil naokolo v ženski obleki. Aretovanec je 18-letni plemenitaš Jurij Zobeltitz, ki je malo pri-frknjen.

* **Strašna nesreča.** V stanovanju nekega delavca v Berlinu je nastal ogenj ravno v trenutku, ko sta bila mož in žena na delu. Štirje otroci so zgoreli, dva je bilo še mogoče rešiti in sicer ravno v zadnjem trenutku.

* **Švedska prestolonaslednica porodila.** Švedska prestolonaslednica je porodila v sredo krepkega princa. Mati in novorojenček se počutita jako dobro.

* **Aretovana razbojnika.** Newyorška policija je aretovala te dni dva možka in neko damo ravno v trenutku, ko so hoteli vstopiti v brzovlak, ki vozi v Čikago. Eden izmed aretirancev, znani bohsar Kiman je osumljen, da je igral glavno vlogo pri roparskem napadu, ki se je dogodil dne 16. februarja t. l. v sredini mesta na dveh bančnih uradnikih.

* **V vlaku umorjen.** Na postaji Chalon sur Saone na Francoskem so našli v vlaku, ki je prišel iz Dissona, nekega trgovskega poтника umorjenega in oropanega. Morilec je neznanokam pobegnil.

* **Angleška kraljica zbolela.** Angleška kraljica Aleksandra je zbolela in se je morala vleči v posteljo.

* **Nesreča na morju.** V bližini Alvora je trečil neki parnik s topničarskim čolnom „Faron“, ki je zadobil tako močne poškodbe, da se je na mestu potopil. Med šestimi utopljenici, ki so postali žrtev nesreče, sta tudi poveljnik in nadkrmar topničarskega čolna.

* **Premeten tat.** V Kolodvorski ulici v Curihu je stopil te dni neki mož v neko trgovino z dragulji in zahteval več draguljev v vpogled. Kar napade lastnika in ga sune parkrat z nožem v srce. Nato je pobegnil.

* **Jednakopravna žena.** V New-Yorku se je v svojem zrakoplovu dvignil avijatik Beatty z neko pogumno damo. — Vzdigu je prisostvovalo številno občinstvo. Navzoče so bile tudi prve boriteljice za žensko pravo. Da so s tem ženskim poletom pripisovali njihovim političnim težnjam velik uspeh, je gotovo, saj so s tem hotele pokazati splošno vporabo ženskega spola. Polet se je izvršil v začetku v redu, ko pa je bil zrakoplov že 1000 čevljev visoko, je ljudstvo začulo iz višine obupno vpitje. Avijatiku je zmrznil v silnem mrazu gasolin in dama je opazila, da je engina prenehala delovati. Avijatik jo je z eno roko krotil, ker je v obupu čisto po besnela, z drugo roko pa je srečno vodil rešilno pripravo in brez nezgode dospel na zemljo.

* **Princ Kim Rahal.** V bolnišnici Huntingdon na Angleškem je umrl te dni princ Kim Rahal, stričnik sedanjega maroškega sultana. Peljal se je z avtomobilom na izlet in je na potu zadel na neko drevo. Princ je padel iz avtomobila in bil nevarno ranjen. Na potu v bolnišnico je izdihnil.

* **Sodnijo zažgali.** Sodnijsko poslopje v Sysolsku pri Varšavi je zgorelo skupno z arhivom in vsemi akti. Ogenj je nastal v pondeljek dopoldne med množičnimi obravnjavami. Kaznjence so sicer spravili pod kazakiškim varstvom iz jetnišnic, toda kljub temu se je mnogim posrečilo uiti. Oblasti so mnenja, da so poslopje zažgale radi političnih prestopov obtožene osebe.

* **V Privasu na Francoskem** je umrl znameniti bankir Bose. Pozneje se je izkazalo, da je bil umorjen. Policija je sedaj aretirala nekega uslužbenca umrlega bankirja.

* **Nesreča na ledu.** V Volšpergu sta se drsali na nekem bližnjem bajerju sestri 16 letna Amalija in 12 letna Kristina Schaar. Udril se jima je ob robu led in padli sta v precej globoko vodo. K sreči je prišel mimo nadsprevoznik državnih železnic Matija Weisenegger, ki je potegnil deklici iz vode. — Mlajšo sestro so prenesli popolnoma nezavestno domov, starejša pa je šla sama.

* **Samoumor.** Na Dunaju se je ustrelil v nekem hotelu poročnik celovškega artiljerskega polka K n a p p. Vzrok samoumora, — če se sploh sme imenovati samoumor — je ženska. Ko je Knappov tovariš slišal strel v sobi, je prihitel v sobo in našel tam gledališčno igralko v. Weltern, ki je bila lansko leto članica celovškega gledališča. Imela je v roki revolver in prosila došlega poročnika naj ji da krogeljo, ker v revolverju ni bilo nobene več. Kakor se čuje, so gđc. v. Weltern že prijeli Ob veliki udeležbi se je vršil 26. t. m. v Celovcu pogreb častnika.

* **Samoumor opernega pevca.** V Frankobrodu se je ustrelil 45 letni operni pevec Gustav Dupont, ki je sodeloval kot liričen tenor na številnih odrih. Vzroki samomora niso znani.

* **Policaj umoril soprogo tajnega državnega svotnika.** V Peterburgu je umoril neki bivši policaj soprogo nekega tajnega državnega svetnika. Morilec jo je hotel oropati, a je našel pri nji samo šest rubljev. Po umoru je šel na neko svatbo, kjer so ga pozneje aretovali.

Mali oglasi.

Fotograf A. Jerkič Trst, Via Poste 10 Goriča Gosposka ul. 7. U etniški izdelki, stalne cene.

Službe išče mlad mož pošten priden, naravnost ljiv, pri kakšni trgovini ali kje drugod, kod skladiščni paznik ali kaj podobnega, prejme pa tudi vsako drugo službo. Nastop lahko takoj ali pozneje. Naslov pove Upravništvo Jutra.

Antikvarno kupim Vošnjak, Spomini II del (izdala „Matice Slovenske“) broširano. — Knjižarna Schwentner v Ljubljani.

Proda se čisto nova puška dvocevka, najmodernejši siste a za brezdimni smodnik in kopirni aparat za pis o a. — Več pote uprava „Jutra“ v Trstu.

Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut. Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

Ivan Krže

Trst, Piazza S. Giovanni I.

Zaloga kuhinjakih in kletarskih potrebščin iz lesa in pletenin, škafov, brent, čebrov in kad. lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbasev in ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. **Priporoča** svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje, emaila, kositerja ali aluminija, nadalje, kletke itd. — Za gostilničarje pipe, krogelje, zemljeno in stekleno posodo za vino.

Odlikovana pekarna in slaščičarna

Vinko Skerk - Trst

Via Acquedotto št. 15. — Podruž.: Via Miramar št. 11

Trikrat na dan svež kruh.

Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, kroat in vse predmete za pečl. Najfinjša moka iz najboljših mlinov po najnižji cenl. Fina inozemna vina in likeri v steklen. Brezpl. postrežba na dom Kruh in slaščice se izdeluje igieničkim električnim strojem

Delo solidno. Cene zmerne

Odlikovana čevljarnica

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijalitet, potrebščin za sedlarje.

RESTAVRACIJA
„AURORA“
Trst, ul. Carducci 13

Dobroznano tamburaško društvo
Hungaria
(prvikrat v Trstu)

koncertira vsak večer od 7.
*** do polnoči. ***
— Izbran glasbeni program. —
Tamburanje in petje nar. pesmi.

KONCERT
začenja vsak večer ob 7. uri,
traja do 12. ure.

Vstop prost. Vstop prost.
Za mnogobrojen obisk se triporoča
Josip Domines.

Berite in strmite.

Čudovito!

600 komadov za K 3-90.

Krasna pozlačena, 36 ur idoča ankerca z verižico vred, triletna garancija, moderna svilena kravata za gospode, 3 robci, moški prstan z imit. biserom, izvrstni ustnik za smodke, elegantna damska broša, krasno toaletno žepno zrcalo, denarnica iz usnja, žepni nož, par mansetnih gumbov, 3 naprsne gumbe, vse double zlato, lep album s 36 slikami, najlepše na svetu, 5 različnih razveseljivih predmetov za mlade in stare, nastavek za pisma, 20 korespondenčnih in še 500 drugih raznih predmetov, neobhodno potrebnih za dom. — Vse skupaj z uro vred, ki je sama toliko vredna za K 3.90. Pošilja po povzetju dunajska eksportna trgovina **F. Windisch, Krakov št. W/5.**

Opom. Komur ne ugaja, se vrne denar nazaj.

Novo pogrebno podjetje

Prevoz mrličev na vse kraje

TRST — Corso št. 47 (vokal Piazza C. Goldoni) — Telefon 14-02.

Zastopstva v Nabrežini, na Opčinah in pri Orehu (Noghere), in v Miljah z razprodajo pogrebnih predmetov.

Vozovi z bogato opremo od najenostavnejših do najbolj luksurijoznih. — Krasna izbira vencev iz umetnega cvetja, biserov in porcelane. — Zaloga pravovoščenih sveč lastnega izdelka s prodajo na drobno in na debelo. Vsi pogrebni predmeti so stalno na izbero. — Stalne, cene brez konkurence, postrežba točna, splošno pohvalna. — Nočna naročila se sprejemajo v zalogi, ul. Tesa št. 31. — Telefon. 14-02.

Slovinci in meščani!

Vaša dolžnost je, da se poslužujete le v slovenski brivnici v ulici Sette Fontane št. 13, za to se Vam toplo priporoča udani **Anton Novak**, brivec. — Svoji k svojim!

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z. n. z.

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po **4¹/₂** brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov. * * *

Popolnoma varno naložen denar. * * *

Rezervni zaklad: K 700.000.

Kdor nima veliko korespondence naj si na bavi ceni pisalni stroj

Standard

11 Folding

kateri se bode ravno tako dobroobnesel kakor drugi veliki stroji. V elegantnem kovčku tehta samo 3¹/₂ kg. — Glavno zastopstvo za južno Avstrijo

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani — Prešernova ulica št. 3

Največja slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911
614.5 milijonov kron.

Stanje hranilnih vlog
42 milijonov kron.

Rezervni zaklad 1 milijon 300 tisoč kron.

Sprejema vloge vsak delavnik. — Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov. — Obrestuje po

4¹/₄% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo. — Poslovanje nadzoruje

c. kr. deželna vlada.

Izključena je vsaka spekulacija in izguba vložnega denarja.

Posoja na zemljišča in poslopa proti 5% obrestim in najmanj 1/2% amortizacije. — Za varčevanje ima vpeljane

domače hranilnike.

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Očali

najboljše vrste, bogata zaloga, od 70 vinarjev naprej. — Čudeži!

„Helvetia“, ul. Barriera 19
Gramofoni in plošče.

Velika zaloga plošč s slovanskimi komadi od K 2 naprej.

Osrednja Banka čeških hranilnic Piazza Ponterosso 2

Podružnica v Trstu

Obrestuje vloge:

Obrestuje vloge:

4¹/₄%

4¹/₂%

4³/₄%

4⁵/₈%

povračno obrestovanje

na knjižice ☉ na računu in fixe vloge ☉ premijne vloge

Vse bančne transakcije.

Uradne ure od 9-12, 2-5.

Delniška glavica K 25.000.000

Vloge do K 10.000.000

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. -- Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. - FILIALKA Sv. Petra cesta. - Telefon št. 273

„JUTRO“ se prodaja v Trstu po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Becher, ulica Stadion,
Trevisan, ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Bevk, trg Goldoni,
Voyk, ulica Carducci,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast, Poštni trg,
Može, ulica Miramar,
Magolo, Belvedere,
Geržina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruni, SS. Martiri.
Ercigoj, ulica Massimiliana,

Piasečka, trg S. Francesco 8,
Bruna, ulica del Rivo,
Bubnič, ulica Sette Fontane,
Gramaticopulo, ul. Barriera,
Lavrenčič, Vojašnični trg
Benusi, Greta,
Kichel, Rojan,
Bajc, ulica Geppa,
Luzzatto, ulica Acquedotto,
Segulin, ulica Industria,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Cechini, ulica dell' Istria,

Rončelj, ulica S. Marco,

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani — Podružnica v Gorici, Celovcu, Sarajevu Splitu in Celju.
Delniška glavica K. 8.000.000. Rezervni zaklad K. 800.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. — — — Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi **4¹/₂%**

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana Mestni trg. št. 5 — Ljubljana Mestni trg št. 5
priporoča svojo popolnoma na novo sortirano zalogo spomladanskih oblek za gospode in dečke, ter obleke za otroke.

Velikanska izbira najnovejše konfekcije za dame in deklice, ter berolinskih in pariških modelov. Cene priznane nizke.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izdelovljena obuvala. Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Imam več sto tisoč

vsakovrstnih cepljenih dreves za prodati, cene od 40 do 80 hl. Ponudbe naj se pošljejo na naslov Ivan Gerjovich veleposestnik v Dobovi ob Savi pošta in postaja.